

Betænkning afgivet af Udlændinge- og Integrationsudvalget den 14. november 2023

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.

(Forlængelse af Afghanistansærloven)

[af udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek)]

1. Ændringsforslag

Enhedslisten har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, M, LA, KF og SIU) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (SF, EL og RV) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (DD, DF og NB) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod det stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (ALT) vil stemme for det stillede ændringsforslag. Mindretallet vil ved 3. behandling redegøre for sin stilling til lovforslaget.

Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Danmarksdemokraterne

Danmarksdemokraternes medlemmer af udvalget mener, at de personer, som man inviterer til Danmark, skal gavne samfundet og holde sig fri fra kriminalitet. Det er fuldstændig afgørende, at de personer, som vi tager til Danmark, har udsigt til at bidrage i stedet for at være en udgift for det danske samfund.

Derfor er vi ærgerlige over, at vi under udvalgsbehandlingen ikke har kunnet få svar på, hvorvidt 15-årige og derover med opholdstilladelse efter Afghanistansærloven har været dømt for overtrædelse af straffeloven, loven om euforiserende stoffer og/eller våbenloven.

Samtidig har vi kunnet konstatere, at knap halvdelen (47 procent) af personer med ophold i Danmark efter særloven modtog selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse uden samtidig at have et lønmodtagerjob. Det er alt for mange.

Der er ingen tvivl om, at de udlændinge, der i tidens løb er kommet til vores land, særlig fra Mellemøsten og Nordafrika, har udfordret vores sammenhængskraft i Danmark. Det er derfor vigtigt for Danmarksdemokraterne, at tidens utallige fejltagelser ikke blot videreføres. Desværre er vi ikke blevet betrykket i, at dette ikke vil gøre sig gældende med dette lovforslag. På baggrund af dette stemmer Danmarksdemokraterne imod lovforslaget.

Enhedslisten

Enhedslistens medlem af udvalget støtter en forlængelse af Afghanistansærloven, men beklager, at særlovgivning er nødvendig, eftersom det afspejler en svaghed i vores almindelige asylsystem. Personer, der har arbejdet for danske interesser i Afghanistan, har efter regimeskiftet i 2021 et åbenlyst beskyttelsesbehov, og det er beklageligt, at vores udlændingelov ikke er i stand til at imødekomme dette behov.

Ydermere er det beklageligt, at den såkaldte midlertidighed er blevet et mantra i den danske udlændingelov, og at det afspejler sig i Afghanistansærloven, ved at den tid, en person opholder sig her i landet efter særloven, ikke tæller med ved beregning af opholdstid, når og hvis personen engang søger tidsbegrænset (permanent) opholdstilladelse. At flygtninge kun opholder sig midlertidigt i asyl landet, er en fiktion, der strider imod det forhold, at krige ikke slutter, og at diktaturer sjældent falder fra den ene dag til den anden. Desværre består krige og undertrykkende regimer for det meste så længe, at flygtningene når at uddanne sig, få ar-

bejde, få børn og lære sproget i deres nye land. I virkelighedens verden bliver flygtninge længere, måske resten af livet, uanset hvor dårligt man taler om dem eller behandler dem, når alternativet er at vende hjem til krig og livsfare. Dette forhold er en vigtig del af baggrunden for, at Enhedslisten har stillet forslag om, at loven ændres, så ophold efter Afghanistansærloven fremover kan tælle med ved optjening af ret til tidsbegrænset opholdstilladelse.

Alternativet

Danmark bør tage ansvar for de personer, der har bistået danske myndigheder i Afghanistan, og vejlede dem til, hvordan de kan søge asyl, frem for at søge om forlængelse af særloven. Særlovens persongruppe sidestilles ikke med personer, der har opnået asyl, bl.a. fordi den tid, de har opholdt sig i Danmark, ikke tæller med i beregningen af den samlede opholdstid i Danmark, hvis personen senere søger tidsbegrænset opholdstilladelse efter udlændingeloven, hvilket Alternativet finder problematisk. I Alternativet ser vi særloven som en midlertidig løsning på en situation, der desværre er eskaleret voldsomt, og Alternativet ønsker derfor, at disse personers sikkerhed ikke skal bunde i midlertidighed.

4 Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (SF, RV og ALT):

Ny paragraf

1) Efter § 1 indsættes:

»§ 01.

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1079 af 10. august 2023, som ændret senest ved § 50 i lov nr. 753 af 13. juni 2023, foretages følgende ændring:

1. I § 9 h, stk. 1, nr. 19, indsættes efter »nr. 1-10 og 12«: »eller lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.«

2. I § 11, stk. 3, nr. 1, 1. pkt., og stk. 5, 1. pkt., indsættes efter »9 q, stk. 2 eller 3«: », eller lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.«

3. I § 11, stk. 3, nr. 1, 2. pkt., indsættes efter »9 q, stk. 2,«: »eller § 1, stk. 2, eller § 3, stk. 1, i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.«

4. I § 11, stk. 11, 2. pkt., indsættes efter »9 q«: »eller lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.«

[Ændringer, som følge af at ophold efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået

danske myndigheder, indgår ved beregningen af kravet til opholdets varighed for opnåelse af tidsbegrænset opholdstilladelse, herunder konsekvensændringer til bl.a. gebyr i forbindelse med indgivelse af ansøgningen herom]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Vedrørende ændringen til udlændingelovens § 9 h, stk. 1, nr. 19

Udlændingelovens § 9 h, stk. 1, regulerer, hvilke typer ansøgninger der er gebyrpålagte. Det følger således af udlændingelovens § 9 h, stk. 1, at udlændingen senest samtidig med indgivelse af ansøgning, medmindre Danmarks internationale forpligtelser eller EU-reglerne kan tilsige andet, skal betale et gebyr for at indgive ansøgning om opholdstilladelse efter en række nærmere bestemmelser. Der skal betales gebyr for at indgive ansøgning om opholdstilladelse m.v. på en lang række områder, herunder ansøgning om tidsbegrænset opholdstilladelse.

Det foreslås at indsætte en henvisning i § 9 h, stk. 1, nr. 19, til lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.

Forslaget indebærer, at der også ved indgivelse af en ansøgning om tidsbegrænset opholdstilladelse, når udlændingen har opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., som udgangspunkt skal betales et gebyr.

Størrelsen af gebyret vil blive fastsat således, at det svarer til omkostningerne ved behandlingen af ansøgninger om tidsbegrænset opholdstilladelse, jf. den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 9 h, stk. 4, 4. pkt.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af ændringsforslagets nr. 2 om, at udlændinge med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., omfattes af reglerne om tidsbegrænset opholdstilladelse i udlændingelovens § 11.

Vedrørende ændringen til udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 1, 1. pkt., og stk. 5, 1. pkt.

Det fremgår af udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 1, at der, medmindre der er grundlag for at inddrage opholdstilladelsen efter § 19, efter ansøgning kan meddeles tidsbegrænset opholdstilladelse til en udlænding over 18 år, hvis udlændingen lovligt har boet her i landet, jf. dog stk. 7, i mindst 8 år, jf. dog stk. 5 og 6, og i hele denne periode haft opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n eller 9 p eller § 9 q, stk. 2 eller 3.

Endvidere følger det af udlændingelovens § 11, stk. 5, 1. pkt., at der under visse betingelser kan meddeles tidsbegrænset opholdstilladelse til en udlænding over 18 år, der har boet lovligt her i landet i mindst 4 år og i hele denne periode haft opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n eller 9 p eller 9 q, stk. 2 eller 3.

Udlændingelovens § 11 indeholder en række krav til opnåelse af tidsbegrænset opholdstilladelse, og § 11, stk. 3, nr. 1, indeholder det krav til opholdets varighed her i landet, der normalt stilles for opnåelse af tidsbegrænset opholdstil-

ladelse, dvs. 8 år. Det er efter bestemmelsen et krav, at den pågældende i hele denne periode har haft opholdstilladelse efter bestemmelserne i udlændingelovens §§ 7-9 f, 9 i-9 n eller 9 p eller § 9 q, stk. 2 eller 3. Udlændingelovens § 11, stk. 5, der vedrører muligheden for under visse betingelser at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse efter 4 år, indeholder også et krav om, at den pågældende i hele denne periode har haft opholdstilladelse efter bestemmelserne i udlændingelovens §§ 7-9 f, 9 i-9 n eller 9 p eller § 9 q, stk. 2 eller 3.

Det foreslås at ændre § 11, stk. 3, nr. 1, 1. pkt., og stk. 5, 1. pkt., således at ophold med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., også omfattes af bestemmelsen.

Forslaget indebærer, at ophold med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., vil indgå ved beregningen af kravet til opholdets varighed, og at udlændinge med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., omfattes af reglerne om tidsubegrænset opholdstilladelse i udlændingelovens § 11.

Vedrørende ændringen til § 11, stk. 3, nr. 1, 2. pkt.

Det fremgår af udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 1, 1. pkt., at der, medmindre der er grundlag for at inddrage opholdstilladelsen efter § 19, efter ansøgning kan meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse til en udlænding over 18 år, hvis udlændingen lovligt har boet her i landet, jf. dog stk. 7, i mindst 8 år, jf. dog stk. 5 og 6, og i hele denne periode haft opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n eller 9 p eller § 9 q, stk. 2 eller 3.

Udlændingelovens § 11, stk. 5, der vedrører muligheden for under visse betingelser at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse efter 4 år, indeholder også et krav om, at den pågældende i hele denne periode har haft opholdstilladelse efter bestemmelserne i udlændingelovens §§ 7-9 f, 9 i-9 n eller 9 p eller § 9 q, stk. 2 eller 3.

Af udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 1, 2. pkt., fremgår det, at betingelsen i 1. pkt. kun anses for opfyldt, hvis opholdstilladelsen er meddelt efter § 9, stk. 1, nr. 1, eller § 9 c, stk. 1, 1. pkt., eller § 9 q, stk. 2, på baggrund af ægteskab eller fast samlivsforhold og opholdstilladelsen er meddelt på grundlag af samme ægteskab eller samlivsforhold. Denne bestemmelse finder også anvendelse i forhold til § 11, stk. 5, jf. bestemmelsens 2. pkt.

Det foreslås at indsætte en henvisning i § 11, stk. 3, nr. 1, 2. pkt., til § 1, stk. 2, og § 3, stk. 1, i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.

§ 1, stk. 2, og § 3, stk. 1, i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., vedrører opholdstilladelse til bl.a. ægtefæller og faste samlever til udlændinge omfattet af lovens § 1, stk. 1.

Den foreslåede ændring indebærer, at en ægtefælle eller fast samlever, der er meddelt opholdstilladelse efter § 1, stk. 2, eller § 3, stk. 1, i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder

m.v., alene vil opfylde den tidsmæssige betingelse for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, hvis opholdstilladelsen er meddelt på grundlag af samme ægteskab eller samlivsforhold.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af ændringsforslagets nr. 2 om, at udlændinge med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., omfattes af reglerne om tidsubegrænset opholdstilladelse i udlændingelovens § 11.

Vedrørende ændringen til § 11, stk. 11, 2. pkt.

Det følger af udlændingelovens § 11, stk. 11, 2. pkt., sammenholdt med § 11, stk. 11, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen uden samtykke fra en udlænding kan afgive en udtalelse til Udlændingestyrelsen om forhold vedrørende den pågældende, som kommunalbestyrelsen skønner vil være af betydning for afgørelse af en sag om meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, hvor udlændingen er meddelt opholdstilladelse efter §§ 7-9, 9 a-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q.

Det foreslås at indsætte en henvisning i § 11, stk. 11, 2. pkt., til lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., således at kommunalbestyrelsen uden samtykke fra en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., vil kunne afgive en udtalelse til Udlændingestyrelsen om forhold, som kommunalbestyrelsen skønner vil være af betydning for afgørelse af en sag om tidsubegrænset opholdstilladelse til den pågældende.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af ændringsforslagets nr. 2 om, at udlændinge med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., omfattes af reglerne om tidsubegrænset opholdstilladelse i udlændingelovens § 11.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 5. oktober 2023 og var til 1. behandling den 26. oktober 2023. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udlændinge- og Integrationsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 1 møde.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og udlændinge- og integrationsministeren sendte den 29. juni 2023 dette udkast til udvalget, jf. UUI alm. del – bilag 81 (folketingssåret 2022-23, 2. samling). Den 10. oktober sendte udlændinge- og integrationsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 4 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 7 spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Birgitte Vind (S) fmd. Bjørn Brandenburg (S) Camilla Fabricius (S) Fie Hækkerup (S) Gunvor Wibroe (S)

Malte Larsen (S) Rasmus Stoklund (S) Thomas Jensen (S) Mads Fuglede (V) Morten Dahlin (V) Erling Bonnesen (V)

Lars Christian Lilleholt (V) Mohammad Rona (M) Nanna W. Gotfredsen (M) Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU)

Peter Skaarup (DD) Inger Støjberg (DD) Steffen Larsen (LA) Helena Artmann Andresen (LA) Andreas Karlsen (KF)

Per Larsen (KF) Kim Edberg Andersen (NB) Pia Kjærsgaard (DF) nfm. Halime Oguz (SF) Anne Valentina Berthelsen (SF)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Rosa Lund (EL) Zenia Stampe (RV) Helene Liliendahl Brydensholt (ALT)

Inuit Ataatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Dansk Folkeparti (DF)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	23	Alternativet (ALT)	5
Moderaterne (M)	15	Nye Borgerlige (NB)	3
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	14	Inuit Ataatigiit (IA)	1
Liberal Alliance (LA)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	3
Radikale Venstre (RV)	7		